

مطابق بافتا وای

حضرت آیتہ العظمیٰ مکارم شیرازی

احکام قرآن

تہیہ و تنظیم: ر. شریفی

فهرست نویسی پیش از انتشار: توسط انتشارات امام علی بن ابی طالب (ع)

سرشناسه: مکارم شیرازی، ناصر، ۱۳۰۵ -

عنوان و نام پدیدآور: احکام مادران / مطابق با فتاوی امام مکارم شیرازی؛ تهیه و تنظیم: ر. شریفی.

مشخصات نشر: قم: انتشارات امام علی بن ابی طالب (ع)، ۱۳۹۲.

مشخصات ظاهری: ۲۰۸ص.

شابک: 978-964-533-224-0

وضعیت فهرست نویسی: قیفا.

موضوع: فقه جعفری - رساله عملیه

موضوع: مادران - وضع حقوقی و قوانین (فقه)

موضوع: زن - وضع حقوقی و قوانین (فقه)

شناسه افزوده: ر. شریفی (۱۳۶۶). گردآورنده.

رده بندی کنگره: ۱۳۹۴ ۱۱۳ الف ۷/۹ م ۱۸۲/۹ BP

رده بندی یویی: ۲۹۷۸

شماره کتابخانه ملی: ۲۸۷۲۲

ناشر برتر

انوار عظمی، نمایندگان بین المللی کتاب تهران

احکام مادران

مطابق با فتاوی آیت الله العظمی مکارم شیرازی (مدظله)

تهیه و تنظیم: ر. شریفی

تیراژ: ۲/۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول

صفحه و قطع: ۶۴ صفحه / رقعی

تاریخ انتشار: ۱۳۹۲

چاپخانه: سلیمانزاده

ناشر: انتشارات امام علی بن ابی طالب (ع)

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۳۳-۲۲۴-۰

قم - ابتدای خیابان شهدا - کوی آمار (۲۲) - پلاک ۱۵

تلفن: ۳۷۷۲۲۴۷۸ دورنگار: ۳۷۸۴۰۰۹۹

www.imamalipub.ir

قیمت: ۲۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

۱۱.....

فصل اول: پیش از بارداری / ۱۷

الف) اقدام به بارداری با وجود احتمال بالای تولد نوزاد بیمار..... ۱۷

ب) کنترل جمعیت..... ۱۷

۱. جلوگیری از بارداری..... ۱۷

۲. وازکتومی..... ۱۸

۳. بستن لوله‌ها..... ۱۸

۴. کپسول نورپلانت..... ۱۸

ج) تعیین جنسیت..... ۱۸

۱. انتخاب جنسیت جنین..... ۱۸

۲. عمل‌های انتخاب جنسیت جنین..... ۱۹

۳. از بین بردن جنین‌های اضافه در عمل انتخاب جنسیت..... ۱۹

د) شیوه‌های نوین بارداری..... ۱۹

۱. روش تلقیح نطفهٔ بیگانه..... ۱۹

۲. مادر جانشین..... ۲۰

۶..... احکام مادران (قبل و بعد از بارداری)

۳. روش I.V.I..... ۲۰

۴. روش تلقیح مُجاز با نطفهٔ مرد بیگانه..... ۲۰

۵. مواردی که تخمک زن مشکل دارد..... ۲۱

ه) از بین بردن نطفهٔ رشد یافته در آزمایشگاه..... ۲۱

و) فریز کردن نطفه یا جنین انسان در آزمایشگاه..... ۲۱

ز) سلول‌های بنیادین..... ۲۱

ح) حکم نزدیکی با همسر در شب‌های اول ماه‌های قمری..... ۲۲

ط) آزمایش خون جهت تشخیص بارداری در زمان روزه..... ۲۲

صل رم: جنین و زن باردار / ۲۳

الف) نماز، روزه، خمس، کفنه فطره..... ۲۳

۱. نماز نشستهٔ زن باردار..... ۲۳

۲. نماز خواندن با وجود ترشحات زنانه (فاقد خون)..... ۲۳

۳. نماز میت برای جنین..... ۲۴

۴. روزهٔ زن باردار..... ۲۴

۵. زکات فطرهٔ جنین..... ۲۴

۶. خمس هدایای جنین..... ۲۴

۷. کفارهٔ زن باردار بر عهدهٔ کیست؟..... ۲۴

ب) غسل، کفن، دفن..... ۲۴

۱. غسل مس میت برای جنین مردهٔ داخل شکم..... ۲۴

۲. غسل میت برای جنین..... ۲۵

۳. غسل مس میت برای قل زنده در رحم در صورت اسقاط قل دیگر..... ۲۵

- فهرست مطالب..... ۷
۴. چگونگی غسل دادن جنینی که قطعه قطعه شده..... ۲۵
۵. چگونگی کفن و دفن جنینی که قطعه قطعه شده..... ۲۵
۶. چگونگی دفن جنین با مادر باردارش..... ۲۵
۷. تماس دست پزشک با جنین مرده داخل شکم..... ۲۶
- (ج) مسائل مربوط به علوم پزشکی..... ۲۶
۱. مراجعه به پزشک غیر همجنس..... ۲۶
۲. نگاه به عورت زن توسط دانشجویان پزشکی..... ۲۶
۳. زایمان و کورتاژ توسط دانشجویان پسر..... ۲۶
۴. نگاه به عورت زن هنگام وصل سوند..... ۲۷
۵. سزارین..... ۲۷
۶. نگهداری از جنین مرده در داخل شیشه آزمایشگاه..... ۲۷
۷. تشریح بدن جنین..... ۲۷
۸. انتقال جنین از یک رحم به رحم دیگر..... ۲۷
- (د) نجاست و طهارت..... ۲۸
۱. نجاست یا طهارت بدن جنین مرده..... ۲۸
۲. نجاست و طهارت کیسه آب..... ۲۸
۳. نجاست یا طهارت جفت جنین..... ۲۸
- (ه) مسائل مورد ابتلای عموم..... ۲۸
۱. رضایت زوجه برای باردار شدن..... ۲۸
۲. تغذیه جنین از خون مادر..... ۲۸
۳. حمایت های زوج از زوجه در بارداری..... ۲۹
۴. خونابه دیدن در بارداری..... ۲۹

۸ احکام مادران (قبل و بعد از بارداری)

۲۹ ۵. آمیزش در بارداری

۲۹ ۶. نگهداری جنین

۳۰ ۷. سقط جنین

۳۱ ۸. دبه

۳۱ ۹. وارثان جنین

۳۱ ۱۰. ارث ببری جنین

۳۲ ۱۱. وصیت مالی برای جنین

۳۲ ۱۲. زهر زدن مال مخلوط به حرام در دوران بارداری

۳۲ ۱۳. تنه زدن باردار از اموال غیر مخمس دیگران

۳۲ ۱۴. طلاق زن باردار

۳۳ ۱۵. عده وفات

فصل سوم: فرزاد و مادر / ۳۵

۳۵ الف) نفاس

۳۵ ۱. تعريف نفاس

۳۵ ۲. مقدار نفاس

۳۷ ۳. غسل نفاس

۳۷ ۴. نزديكي بازن در حال نفاس

۳۸ ۵. روزه در نفاس

۳۹ ۶. طلاق در نفاس

۴۰ ۷. نفاس در بارداری خارج از رحم

۴۰ ب) آداب اولیة پس از تولد

۹	فهرست مطالب
۴۰	۱. برداشتن کام
۴۰	۲. گفتن اذان و اقامه در گوش نوزاد
۴۰	۳. نام‌گذاری نوزاد
۴۱	۴. عقیقه
۴۲	۵. ولیمه تولد
۴۲	۶. غسل پله
۴۳	۷. من کردن بند ناف
۴۳	(ج) شیردهی
۴۳	۱. شیربها
۴۳	۲. اجازه گرفتن از شیرده برای شیر دادن به کودک دیگران
۴۳	۳. شیر دادن در حال جنابت
۴۴	۴. شیر خوردن نوزاد از سینه زخمی و خونریزی مادر
۴۴	۵. خوردن شیر همسر
۴۴	۶. خوردن شیر اجنبی
۴۴	۷. حکم حجاب زن شیرده در مقابل نامحرم
۴۴	۸. محرمیت به واسطه شیر دادن
۴۹	۹. راه محرمیت پسرخوانده
۴۹	۱۰. راه محرمیت دخترخوانده
۴۹	(د) طهارت و نجاسات
۴۹	۱. بول نوزاد
۵۰	۲. مدفوع نوزاد
۵۰	۳. استفراغ نوزاد

۱۰..... احکام مادران (قبل و بعد از بارداری)

۴. نجاست و طهارت بند ناف ۵۰

۵. نجاست مسجد توسط نوزاد ۵۰

۶. نوزاد و مس قرآن ۵۱

۷. طهارت لباس های نجس نوزاد در ماشین لباسشویی ۵۱

۸. لباس پرستار نوزاد ۵۱

م (نماز، روزه، حج ۵۲

۱. در آغوش گرفتن نوزاد در میان نماز ۵۲

۲. شستن نوزاد حین نماز ۵۲

۳. برپا شدن شکر مهر نماز توسط نوزاد ۵۲

۴. جدا شدن از نماز جماعت به دلیل مراقبت از نوزاد ۵۳

۵. شکستن نماز به علت خوار جانی برای نوزاد ۵۳

۶. روزه زن شیرده ۵۳

۷. اعمال حج نوزاد ۵۳

۸. بوسیدن نوزاد در حین نماز ۵۴

و (امور مالی نوزاد ۵۴

۱. یارانه نوزاد ۵۴

۲. نفقه ۵۴

۳. خمس پس انداز مال نوزاد ۵۵

۴. ارث ۵۵

۵. هدایای نوزاد ۵۵

۶. فطره نوزاد ۵۵

ز (تربیتی، پرورشی ۵۵

۱. تربیت ۵۵
۲. سلام کردن نوزاد ۵۶
۳. غیبت نوزاد ۵۶
۴. ناسزاگویی به نوزاد ۵۶
۵. برگردن داشتن حق الناس از طرف نوزاد و حلالیت گرفتن ۵۶
۶. کرب و جرح نوزاد توسط والدین ۵۶
۷. نزدیکی کردن در حضور نوزاد ۵۷
۸. نگاه به بدن عریان والدین ۵۷
۹. حد پوشش نوزاد ۵۷
- (ح) مسائل مرتبط با اعمال جنسی ۵۷
۱. ختنه پسران و علت آن ۵۷
۲. ختنه دختران ۵۸
۳. نوزادان دو جنسی ۵۸
۴. جدا کردن دو قلوهای به هم چسبیده ۵۹
۵. عمل نوزاد شش انگشتی ۵۹
- (ط) مسائل متفرقه ۵۹
۱. استفاده از طلا برای نوزاد پسر ۵۹
۲. عقد بستن نوزاد ۵۹
۳. ازدواج با صغیره به قصد محرمیت ۶۰
۴. عقد موقت دختر بیچه برای پدر پدرخوانده ۶۰
۵. محرمیت ربیبه ۶۰
۶. نبش قبر نوزاد ۶۱

۱۲. احکام مادران (قبل و بعد از بارداری).....

۷. حضانت بچه ۶۱

۸. وضعیت نوزاد نسبت به قبله در هنگام تخلی ۶۱

۹. تشخیص کفر یا اسلام بچه‌های غیر بالغ، غیر ممیز ۶۱

۱۰. دفن دو قلوهای بهم چسبیده ۶۲

۱۱. پرداخت کفاره زنان شیرده یا باردار ۶۲

۱۲. روزه زن مستحاضه ۶۲

۱۱. نگاه به عورت کودکان در زمان تخلی ۶۲

۱۴. تسبیح بزرگ‌تر بودن یکی از دو قلوهای پسر ۶۳

www.ketab.ir

پیشگفتار

آنچه از عقاید ما برمی آید این است که خداوند متعال در آفرینش انسان هدف مهمی داشته و دنیا را وسیله آزمایش او قرار داده است و ذات انسان را بسوی کمال سوق داده و در این مسیر راهنمایانی را به منظور هدایت او انتخاب کرده است.

ابتدا پیامبران راهنمایان انسان بودند و بعد از آن که دین به طور کامل در اختیار بشر قرار گرفت و ادامه این رسالت بر عهده نسل پیامبر اسلام ﷺ به عنوان امام و پیشوا نهاده شد، خداوند، نعمت را بر انسان تمام کرد. در زمان غیبت صغرای مهدی عجل الله تعالی فرجه به امر پروردگار نواب اربعه به نیابت از وی کار تبلیغ اسلام و رفع شبهات را انجام دادند و شش روز قبل از مرگ آخرین نائب (ابوالحسن علی بن محمد سمري) امام زمان (عجل الله تعالی فرجه شریف) نامه ای برای او فرستادند با این مضمون که شش روز دیگر از دنیا خواهی رفت و به احدی وصیت مکن که پس از وفات تو قائم مقام تو گردد، که غیبت تامه واقع شده است.

شش روز بعد از این واقعه ابوالحسن علی بن محمد سمري نیز وفات می‌یابد و غیبت کبرای امام زمان علیه السلام آغاز می‌شود. اما آنچه اهمیت دارد این است که بشر همواره برای رسیدن به کمال تلاش کرده و خواهد کرد و این تلاش در هیچ دوره‌ای کم نشده است. پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله فرمودند: «كُلُّ مَوْلُودٍ يُوَلَّدُ عَلَيَّ الْفِطْرَةِ؛ هیچ مولودی به دنیا نمی‌آید مگر بر فطرت^۱ فطرت انسان، انسان را به سوی شناخت کمال مطلق سوق می‌دهد. حال این‌که ما بندگان، در این زمان از طریق چه کسی رفع شبهات کرده و مسائل دین خود را جویا شویم؛ سؤال است که اذهان ما را درگیر خود کرده است، ضمن این‌که با پیشرفت علم، مسائل مختلفی پیش می‌آید که گاه از درک آن‌ها نیز عاجزیم.

در پاسخ این سؤال می‌توان گفت

امام عصر علیه السلام در نامه‌ای می‌فرماید: «مَأْمَا الْحَوَادِثُ الْوَأَقِعةُ فَارْجِعُوا فِيهَا إِلَى رِوَاةِ حَدِيثِنَا فَإِنَّهُمْ حُجَّتِي عَلَيْكُمْ وَأَنَا حُجَّةُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ^۲؛ در پیشامدها به روایات احادیث ما (فقها) رجوع کنید، زیرا آنان حجت من در میان شما هستند، و من هم حجت خداوند بر آن‌ها می‌باشم». مخاطب این رقعہ در واقع جامعه شیعه عصر غیبت کبراست؛

۱. علامه طبرسی، تفسیر جوامع الجامع، ذیل آیه ۳۰ سوره روم.

۲. حر عاملی، محمد بن الحسن، وسائل الشیعه، ج ۲۷، ص ۱۴۰، مؤسسة آل البيت، قم.

۱۴۰۹ هجری، این روایت در کتاب کمال الدین و احتجاج طبرسی نیز آمده است.

حضرت، طبقه فقها را حجت خود در میان مردم معرفی کرده‌اند و در حوادث و پیشامدهایی که مردم نیازمند مراجعه به امام می‌شوند، فقها را محل رجوع تعیین می‌کنند. در واقع، فقها حجاب نوری حضرت در عصر غیبت‌اند و انوار حضرت از طریق آن‌ها در جامعه شیعه پرتوافکنی می‌کند. در مجموع نیز اگر کسی منصفانه قضاوت کند، هدایت جامعه شیعه توسط فقها نمره قابل قبولی دارد.

هر کتابی که نوشته می‌شود به یقین برای تحقق اهدافی طراحی و سازماندهی می‌گردد؛ هدف از تألیف این کتاب نیز که برگرفته از نظرات فقیه عالی‌قدر جهان تشیع، حضرت آیت‌الله العظمی مکارم شیرازی می‌باشد این است که شاید قدم کوچکی باشد برای تمامی مادرانی که علاقه دارند از همان ابتدای راه مادر شدن، نسلی را تربیت کنند که شایسته عبودیت معرود شود.

سعی شده آنچه مقلدین معظم‌له از ایشان سؤال کرده‌اند و همچنین علوم جدیدی که دربارهٔ مبحث بارداری و پس از بارداری وجود دارد و نیز احکام اولیهٔ نوزادان در این مجموعه گردآوری شود. در پایان از همسرم حجت‌الاسلام حاج امیر عادل که نقش را در جمع‌آوری این مجموعه یاری کردند، سپاسگزاری می‌کنم.

ر. شریفی

شهر مقدس قم

ماه مبارک رمضان

۱۳۹۳